

0

PARTER

Kärande

Pallpriser Svenska Aktiebolag i konkurs, 556191-4390
Box 76
616 21 ÅBY

Ombud:

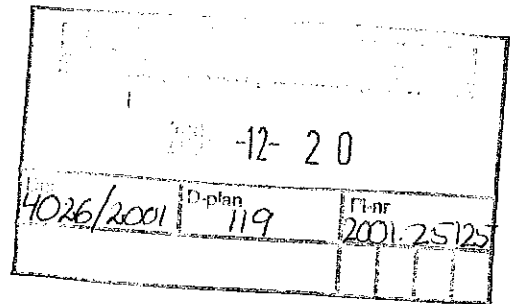
Advokaten Christer Abrahamsson
Norrköpings Juridiska Byrå
Bråddgatan 14
602 22 NORRKÖPING

Motpart

Norrköpings kommun
601 81 NORRKÖPING

Ombud:

stadsjuristen Susanne Christensson
Juridik och Säkerhet
601 81 NORRKÖPING

DOMSLUT

Fastighetsdomstolen fastställer att Pallpriser Svenska Aktiebolag i konkurs har rätt till ersättning av Norrköpings kommun enligt 14 kap 8 § 1 st 1 p Plan- och bygglagen (1987:10) om skada har uppkommit till följd av avslaget på bygglovsansökan.

LINKÖPINGS TINGSRÄTT
Kopier överlämnas med originalet

A. Söder

BAKGRUND

Pallpriser Svenska Aktiebolag (nedan Pallpriser) äger sedan 1980-talet fastigheten Norrköping Kvarntorp 1:46. Ensam styrelseledamot i Pallbriser är Klas Adsell. Fastigheten drabbades 1992 av brand vilket nödvändiggjorde rivning av tre på fastigheten befintliga byggnader. Pallpriser ansökte den 6 juni 1996 om byggnadslov att få uppföra en ersättningsbyggnad i stället för de genom branden rivna byggnaderna. Norrköpings kommuns Bygglövs- och räddningsnämnd (BRN) beslutade den 18 juni 1996 bl.a. att ersättningsregler grundade på 14 kap 7 och 8 §§ Plan- och Bygglagen (PBL) inte var tillämpliga i ärendet samt att avgörandet av bygglovsfrågan skulle anstå till dess att pågående planärende avslutats, dock inte lägre än två år efter att beslutet vunnit laga kraft.

Pallpriser överklagade BRN:s beslut. Länsstyrelsen undanröjde den 11 juni 1997 beslutet att anstå med avgörandet om bygglov och återförvisade ärendet till BRN för ny prövning i denna del samt avvisade överklagandet i den del det riktade sig mot uttalandet om skadeersättning. BRN beslutade den 11 februari 1998 att avslå bygglovsansökan.

Pallpriser stämde Norrköpings kommun (nedan kommunen) i ansökan som inkom till Norrköpings tingsrätt den 10 november 1998. Norrköpings tingsrätt höll den 9 februari 1999 muntlig förberedelse i målet.

I samband med genomgång av målet inför planerad huvudförhandling ifrågasatte Norrköpings tingsrätt om målet inte borde tagits upp vid fastighetsdomstol. Parterna förklarade sig införstådda med att så borde ha skett varför Norrköpings tingsrätt avvisade Pallprisens talan samt förpliktade Pallpriser att ersätta kommunen dess rättegångskostnad.

Sedan Pallpriser överklagat beslutet undanröjde Göta hovrätt Norrköpings tingsrätts beslut och hänvisade målet till Linköpings tingsrätt, fastighetsdomstolen.

Pallpriser gick i konkurs den 25 januari 2000. Konkursboet har genomkonkursförvaltaren meddelat att boet inte övertar Pallprisers talan.

YRKANDEN M.M.

Pallpriser i konkurs – ävenledes nedan kallat Pallpriser - har yrkat att fastighetsdomstolen skall fastställa att Pallpriser jämlikt 14 kap 8 § PBL äger rätt till ersättning från Norrköpings kommun.

Kommunen har bestridit yrkandet.

Pallpriser har som förstahandsgrund för sin talan åberopat följande. Pallpriser är ägare till fastigheten Norrköping Kvarntorp 1:46 (nedan fastigheten). Fastigheten drabbades 1992 av en brand vilken nödvändiggjorde rivning av tre på fastigheten belägna byggnader. Kommunens Bygglövs- och räddningsnämnd avslog Pallprisers bygglovsansökan om att uppföra en i huvudsak likadan ersättningsbyggnad som de byggnader som brann ned varför Pallpriser äger rätt till ersättning i enlighet med 14 kap 8 § PBL. Som andrahandsgrund har Pallpriser åberopat följande. Även om ersättningsbyggnaden inte finnes vara i huvudsak likadan som de nedbrunna byggnaderna äger Pallpriser rätt till ersättning. Kommunen markerade genom BRN att varje bygglovsansökan på fastigheten skulle avslås. Trots att Pallpriser i sin ansökan angav att bolaget var berett att ändra på sin ansökan på kommunens begäran har kommunen, varken i avslagsbeslutet eller dessförinnan, angivit hur en ersättningsbyggnad skulle se ut för att bygglov skulle beviljats.

Kommunen har som grund för sitt bestridande åberopat följande. Den byggnad som Pallpriser ansökte om bygglov för är inte en i huvudsak likadan byggnad som de byggnader som brann ned varför ersättningsskyldighet enligt 14 kap 8 § 1 st 1 p PBL inte utlöstes genom avslagsbeslutet. Någon skyldighet för kommunen att meddela Pallpriser vad som skulle ändras och på vilket sätt det skulle ändras för att bygglov skulle beviljas finns inte. Påståendet att kommunens tjänstemän uppgivit

att Pallpriser inte skulle få bygglov på fastigheten efter branden, och detta oavsett vilken byggnad Pallpriser ansökte om bygglov för, är felaktigt.

Sedan fastighetsdomstolen väckt frågan om mellandom prövas nu, med parternas medgivande, frågan om den byggnad som Pallpriser sökte byggnadslov för är i huvudsak likvärdig med de nedbrunna byggnaderna och om avslaget på bygglovsansökan därmed utlöser rätt till ersättning enligt 14 kap 8 § 1 st 1 p PBL.

Frågan som nu avgörs har avgjorts utan föregående huvudförhandling.

Parterna har vid muntlig förberedelse vid fastighetsdomstolen uppgivit att de är överens om att följande mått på de nedbrunna byggnaderna respektive ersättningsbyggnaden är riktiga. Angående de nedbrunna byggnaderna: Bruksarean för de nedbrunna byggnaderna var 1 286 m² varav 608 m² var bostadsyta och 245 m² utrymmen som var att bedöma som ekvivalent bostadsyta varför den totala bruksarean för bostadsutrymmen i målet skall anses vara 853 m². Övriga ytor hade en bruksarea om 433 m² varav 97 m² utgjorde en lokal, 123 m² varma biutrymmen till lägenheterna som ej skall anses utgöra ekvivalent bostadsyta, 33 m² garage, 22 m² pannrum och 158 m² övriga kalla förrådsutrymmen. Bruttoarean för de nedbrunna byggnaderna var totalt 1 377 m² fördelat enligt följande. Byggnad A: 780 m², Byggnad B: 367 m² samt byggnad C + D: 230 m². Angående den nya byggnaden: Bruksarean för den nya byggnaden är totalt 1 395 m² fördelat på 950 m² bostadsyta och 445 m² garage och förråd. Bruttoarean är 1 485 m² fördelat på 1 015 m² för bostadsdelen och 470 m² för garage och förråd.

Pallpriser har i den angivna frågan anfört i huvudsak följande. Fastigheten var före rivningen bebyggd med tre nära varandra liggande byggnader. I fastighetens huvudbyggnad, byggnad A, fanns en tvättstuga om 34 m² samt ett utrymme med bad och toalett om 20,2 m². Dessa utrymmen var avsedda för nyttjande av hyresgästerna i byggnad B som saknade såväl toalett som bad- och tvättutrymmen. Byggnaden C + D utgjorde förråd mm till byggnaderna A och B. Byggnad B kunde inte fungera utan byggnad A enär sanitets- och tvättutrymmen för byggnad B fanns i den

totalförstörda byggnaden A. Byggnaden C + D kunde näppeligen fungera utan byggnaderna A och B när denna byggnad utgjorde ekonomiutrymmen för byggnaderna A och B. Fråga var sålunda om tre byggnader som gemensamt samverkade på samma sätt som den enda ersättningsbyggnad som Pallpriser önskade få uppföra på fastigheten. - Vid branden 1992 totalförstördes byggnad A. Brandförloppet var mycket häftigt och strålningsvärmen så stark att isoleringen i väggarna till byggnad B smälte. Bakom byggnad B:s fasadbeklädnad av asbest-cementplattor utträngde rinnande asfalt samt smält uretanplastsium som hade använts för tilläggsisolering av byggnaden. Avståndet mellan den totalförstörda byggnaden A och den partiellt förstörda byggnaden B var endast 4 meter. Byggnad C + D låg ca 6 meter från byggnad A och kom att få de fasader som vette mot byggnad A förstörda. Vidare förstördes i samband med släckningsarbetena takkonstruktionen på byggnad C + D. Efter branden fanns sålunda på fastigheten ruinerna av byggnad A samt en allvarligt skadad byggnad B. Byggnad C + D kvarstod med kraftigt brandskadade fasader samt partiellt krossad takkonstruktion. Byggnad B kunde efter branden inte renoveras då fasadbeklädnaden bestod av olagliga asbestcementskivor som inte får förekomma vid byggnadsarbeten och således måste avlägsnas i enlighet med gällande lagregler därom. En renovering av byggnad B med anledning av brandskadan skulle alltså blivit minst lika kostsam som att riva och återuppföra byggnaden ifråga. Mot bakgrund av nu anförda omständigheter gjorde Pallpriser genom Klas Adsell bedömningen att samtliga tre byggnader var skadade genom olyckshändelse och således behövde rivas för att ersättas med en modern byggnad. - En ersättningsbyggnad är en byggnad med samma bruttoarea och samma användningsområde som den ursprungliga byggnaden. Att byggnaden skulle se arkitektoniskt annorlunda ut jämfört med den tidigare bebyggelsen samt inneha dagens standard har ingen betydelse för uppfyllandet av kraven för en ersättningsbyggnad. - Pallpriser fick redan innan bygglovsansökan lämnades in av BRN:s ordförande veta att beviljande av bygglov inte var aktuellt. Även den förre ägaren hade fått beskedet från kommunen att det aldrig skulle kunna bli aktuellt med någon byggnation på fastigheten. Bygglovsansökan för ersättningsbyggnaden var därför inte så genomtänkt eftersom det stod klart att ansökan skulle avslås. Ansökan gjordes endast för att utlösa ersättnings-

skyldighet enligt 14 kap 8 § PBL. Klas Adsell diskuterade frågan med bygglovschefen och de försökte tillsammans reda ut vilken avslagsgrund som skulle användas för att ersättning sedermera skulle utgå. - BRN:s beslut kan inte tolkas på något annat sätt än som ett definitivt avslag. BRN har inte som grund för avslagsbeslutet angivit att kraven för en ersättningsbyggnad inte skulle vara uppfyllda. Avslaget är i stället grundat på att detaljplan inte föreligger för fastigheten. Genom att kommunen valde att blankt avslå Pallprisers ansökan utan medgivande av att möjlighet till ett positivt beslut skulle kunna finnas för det fall Pallpriser ansökte om en annan typ av byggnad, hade Pallpriser att utgå ifrån att ingen byggnation var tillåten på fastigheten. Därmed föreligger en rätt för Pallpriser att få ersättning jämlikt 14 kap 8 § PBL. Självklart skulle Pallpriser ha välkomnat ett positivt beslut om bygglov. Ett bygglovsbeslut skulle kraftigt ha ökat fastighetens värde. När Klas Adsell nu visste att bygglov inte skulle komma att meddelas på fastigheten hade han inget annat att göra än att begära sådan ersättning som lagstiftaren har ansett skäligt att ge bygglovssökande som inte får bygglov för att återuppföra genom förstörelse rivna byggnader. - Ersättning enligt 14 kap 8 § PBL skall utgå oavsett skälen till att bygglov inte beviljats. Att avslaget beror på ändrade planregler eller inskränkt bygglov saknar betydelse. Den ursprungliga byggnaden medför en byggrätt för fastighetsägaren. Om stadsplanen hindrar bygglov skall kommunen ersätta fastighetsägaren för den uppkomna skadan. En fastighetsägare har i en situation som den aktuella en rätt att bygga oavsett vad planen säger. Detta är rimligt med tanke på att byggnaden skulle ha funnits kvar på platsen om ingen olyckshändelse inträffat. - Före rivningen hade Pallpriser hyresintäkter från förvaltningen av den för uthyrning förvaltade fastigheten. Efter rivningen försvann dessa hyresintäkter. Fastigheten utgör därefter ett obebyggt markområde vars förvaltning endast medför kostnader utan några hyresintäkter. Om fastigheten bebygges ges Pallpriser möjlighet att ånyo få in hyresintäkter. För det fall att Pallpriser icke själv skulle önska att ekonomiskt exploatera fastigheten skulle möjlighet finnas att överlåta denna till annan för att bebygga och uthyra eller försälja lägenheter på densamma. Med lägenheter avses härvid såväl bostäder som lokaler. En obebyggd fastighet som inte får bebyggas har alltid ett mindre ekonomiskt värde än en obebyggd fastighet som får bebyggas. En bebyggd fastighet

har ett högre ekonomiskt värde än en obebyggd sådan som ej får bebyggas. Genom att kommunen betagit Pallpriser möjligheten att bebygga den fastighet som före branden var bebyggd har Pallpriser drabbats av en ekonomisk skada motsvarande skillnaden i värde mellan icke exploaterbar mark och exploaterbar sådan. - Något detalj-planearbete pågick inte vid tiden för bygglovsansökan. Planarbetet sades upp från Pallprisens sida den 1 februari 1993.

Kommunen har i den angivna frågan anfört i huvudsak följande. BRN skall i situationer som denna först pröva om det rör sig om en i huvudsak likadan byggnad och sedan, eftersom det rör sig om icke detaljplanelagt område, pröva om 8 kap 12 § PBL tillåter bygglov. Till följd av bestämmelsen i 14 kap 8 § 1 st 1 p PBL har fastighetsägaren en principiell rätt att återuppföra en i huvudsak likadan byggnad som den som rivits eller genom olyckshändelse förstörts. Med "en i huvudsak likadan byggnad" avses en byggnad med samma användningssätt och i huvudsak lika stor bruttoarea som den tidigare byggnaden. Den byggnad som Pallpriser ansökte om bygglov för var inte en i huvudsak likadan byggnad som de byggnader som hade förstörts. Det var inte en utan fyra, varav två sammanbyggda, byggnadskroppar som hade förstörts. Det ifrågasätts om det är tillåtet att jämföra flera byggnaders bruttoarea med en byggnads bruttoarea. Lagstiftaren har inte avsett att det skall vara möjligt att lägga ihop utseende, areal och användning av ett antal olika tidigare byggnader för att därefter jämföra denna "summa" med utseende, areal och användning beträffande den byggnad, för vilken lov söks, för att sedan pröva om det handlar om återuppförande av "en i huvudsak likadan byggnad." De förstörda byggnaderna innehöll bostadslägenheter, butikslokal och garage. I stället för att återuppföra dessa byggnader med samma användningssätt som tidigare avsåg Pallpriser att uppföra en enda byggnad; ett trevåningshus innehållande endast bostadslägenheter. Det rör sig således om en byggnad som skulle innehålla delar av det tidigare användningssättet. BRN bedömde att det inte var fråga om att återuppföra en i huvudsak likadan byggnad som de som hade förstörts. Pallpriser hade därför inte någon "automatisk" rätt att uppföra den nya byggnaden. - I förevarande fall pågick detaljplanearbete och ett krav på detaljplan finns varför bygglov inte kunde beviljas. Det finns således ingen byggrätt om det inte finns en

detaljplan. När detaljplanen är klar kan Pallpriser göra en jämförelse mellan den gamla byggrätten och den nya. Föreligger en minskad byggrätt kan Pallpriser då enligt 14 kap 8 § PBL begära ersättning för minskningen. Att Pallpriser inte skulle få bygglov när detaljplanen färdigställts måste ha varit uppenbart för Pallpriser eftersom detaljplanearbete pågått under hela 1990-talet. Att en detaljplan inte redan föreligger beträffande den aktuella fastigheten beror inte på kommunen utan på Pallprisens orimliga krav. - Bygglovs-ärendet avslutades genom att Pallpriser fick avslag på sin ansökan. Skulle tingsrätten finna att det varit fråga om "en i huvudsak likadan byggnad" skall tingsrätten ta ställning till om det uppkommit skada p.g.a. vägrat bygglov för vilken Pallpriser skall ersättas jämlikt bestämmelserna i 14 kap 8 § PBL. Någon skada har över huvud taget inte uppkommit. Med anledning av att detaljplanearbete, bl.a. för bostadsbebyggelse, pågått för fastigheten under hela 1990-talet, saknas fog för Pallpriser att utgå ifrån att BRN, genom att nämnden i sitt beslut om anstånd inte uttalat något särskilt om vilken bebyggelse som blivande plan kunde medge på fastigheten, skulle ha menat att ingen bebyggelse alls skulle komma att bli tillåten.

DOMSKÄL

Pallpriser har som skriftlig bevisning åberopat bygglovsansökan av den 6 juni 1996, beslut från BRN av den 18 juni 1996, Länsstyrelsens beslut av den 11 juni 1997, beslut av BRN den 11 februari 1998, av Klas Adsell gjord utredning angående ersättningsbyggnadens samt de nedbrunna byggnadernas utformning samt skrivelse av den 29 september 1994 från stadsbyggnadsdirektören Hans Gäfvert.

Kommunen har som skriftlig bevisning åberopat fasadritning, plan-ritning, brev av den 10 september 1996 från Tekniska kontoret till Klas Adsell, samt fastighetstaxeringshandlingar avseende taxeringsåren 1993 och 1996.

Fastighetsdomstolen bedömning.

Enligt domstolens bedömning hade Pallpriser fog för sin uppfattning att byggnadslovansökan skulle avslås. Pallpriser kunde därmed inge en mindre genomarbetad bygglovsansökan enbart i syfte att bevaka sin rätt till ersättning enligt 14 kap 8 § PBL.

Rätten att återuppföra genom olyckshändelse nedbrunnen byggnad är principiell. Kommunens skäl för avslag på bygglovsansökan saknar därför betydelse för avgörandet av nu aktuell fråga.

Med den tolkning som kommunen framfört i målet beträffande rekvisitet "i huvudsak likadan byggnad" skulle, om fastighetsägaren ingivit bygglovsansökan avseende tre med de nedbrunna byggnaderna identiska byggnader men med mindre ytor, inte heller någon ersättningsrätt ha utlösts. Domstolen finner en sådan tolkning inte rimlig.

I förarbetena till PBL finns ingen uttömmande förklaring av rekvisitet. Inte heller finns någon vägledande praxis. Domstolen finner att man måste se till syftet med rekvisit vilket uppenbarligen måste vara att styra grunden för eventuell ersättning. Rekvisitet torde ha kommit till enbart för att reglera den maximala byggrätt som skall ligga till grund för ersättningen. Det kan knappast ha varit lagstiftarens mening att fastighetsägaren om han inger en olämplig, ofullständig eller oklar bygglovsansökan skall gå miste om sin ersättningsrätt.

I målet är följande ytmått och användningssätt ostridiga.

Nedbrunna byggnaderna: Bruksarean för dessa var 1 286 m² varav 608 m² var bostadsyta och 245 m² utrymmen som var att bedöma som ekvivalent bostadsyta varför den totala bruksarean för bostadsutrymmen skall anses vara 853 m². Övriga ytor hade en bruksarea om 433 m² varav 97 m² utgjorde en lokal, 123 m² varma biutrymmen till lägenheterna som ej skall anses utgöra ekvivalent bostadsyta, 33 m²

garage, 22 m² pannrum och 158 m² övriga kalla förrådsutrymmen. Bruttoarean för de nedbrunna byggnaderna var totalt 1 377 m².

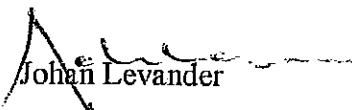
Den nya byggnaden Bruksarean för den nya byggnaden är totalt 1 395 m² fördelat på 950 m² bostadsyta och 445 m² garage och förråd. Bruttoarean är 1 485 m² fördelat på 1 015 m² för bostadsdelen och 470 m² för garage och förråd.

Enligt domstolens bedömning får den byggnad som Pallpriser sökte byggnadslov för i huvudsak anses likvärdig med de nedbrunna byggnaderna.

Med hänsyn till vad ovan anförts finner domstolen att Pallpriser har rätt till ersättning av kommunen enligt 14 kap 8 § 1 st 1 p PBL om skada har uppkommit till följd av avslaget på bygglovansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1.

En skrift med ett överklagande skall ha kommit in till fastighetsdomstolen senast den 27 juli 2001 och vara ställd till Göta hovrätt.

Johan Levander

Stieg Synnergren

I avgörandet har även fastighetsrådet Christer Svenson deltagit – enhälligt.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I TVISTEMÅL -

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om någon part vill överklaga domen, eller ett i domen intaget beslut, skall han göra detta skriftligen. Överklagandet skall adresseras till den hovrätt som finns angiven i slutet av domen men skall skickas till tingsrätten. Vad som skall anges i överklagandet framgår av ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL nedan. Överklagandet måste ha kommit in till *tingsrätten inom tre veckor* från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen. Tingsrätten skickar överklagandet till hovrätten.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen till samma hovrätt (s.k. *anslutningsöverklagande*) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet skall också i detta fall skickas till tingsrätten och det måste ha kommit in till *tingsrätten inom en vecka* från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Tingsrätten skickar även detta överklagande till hovrätten. *Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.*

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett *i domen intaget beslut* som angår honom. I fråga om ett sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

BESTÄMMELSERNA OM PRÖVNINGSTILLSTÅND

För att hovrätten skall pröva överklagandet fordras i vissa fall att hovrätten först beviljar prövningstillstånd. När prövningstillstånd krävs skall i överklagandet särskilt anges vilka omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

I tvistemål som avser pengar eller saker som kan omsättas i pengar krävs prövningstillstånd för att hovrätten skall pröva tingsrättens dom eller beslut

1. om målet har handlagts som ett småmål (ett s.k. FT-mål) eller
2. om värdet av det man tvistar om är mindre än ett basbelopp (36.900 kr år 2001).

Undantag från kravet på prövningstillstånd

Prövningstillstånd behövs inte om överklagandet avser

1. ett avgörande i mål som skall handläggas av tingsrätt i särskild sammansättning (bl.a. familjemål),
2. ett beslut som rör annan än part eller intervenient,
3. ett beslut genom vilket tingsrätten ogillat jäv mot en domare, eller
4. ett beslut genom vilket en misshandelsanmälan eller ett överklagande avvisats.

När kan prövningstillstånd ges?

Prövningstillstånd får meddelas endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt,
2. det finns anledning att ändra det slut tingsrätten kommit till eller
3. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL

I överklagandet skall anges

1. den överklagade domen med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadress, yrke, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klaganden respektive motpart,
3. den ändring som yrkas i tingsrättens dom,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som skall styrkas för varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte lagts fram tidigare skall klaganden i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till varför omständigheten eller beviset inte åberopats i tingsrätten. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare skall ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det skall hållas ett förnyat förhör med ett vittne, en sakkunnig eller en part eller förnyad syn på stället, skall han ange det och skälen till detta. Han skall också ange om han vill att motparten skall infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten.

OBSERVERA

1. Överklagandet skall alltså vara adresserat till hovrätten men *lämnas eller skickas till tingsrätten*. Om handlingarna skickas med posten skall det ske i fullständigt frankerad försändelse.
2. Till överklagandet skall bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte part bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på partens bekostnad.
3. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.